

МЕНИДЖЪР

цена 7 лв. www.manager.bg

НАЦИОНАЛЕН
ИНДЕКС НА
ЩАСТИЕТО
2020

Брой 2 (256) февруари – март 2020

Дарин
Магжаров
Създател на Уча.се

50
милиона
урока
по-късно

ЕВРОПА
СЛЕД
БРЕКЗИТ
ОТ ДАНИЕЛ ГРОС

ИЗПЪЛНИТЕЛНИТЕ
ДИРЕКТОРИ,
КОИТО СТАНАХА
ПРЕДПРИЕМАЧИ

НИКОЛАС
ЦИТИРИДИС
И НОВИЯТ
ТЕЛЕВИЗИОНЕН СМЯХ

T + TISSOT

#ThisIsYourTime

TISSOT T-WAVE VALENTINE'S DAY.
MOTHER-OF-PEARL DIAL.

TISSOTWATCHES.COM
TISSOT, INNOVATORS BY TRADITION

JULLIANY
TIME IS CREATIVITY

НОВООТКРИТ МАГАЗИН – PARK CENTER SOFIA.
СОФИЯ: THE MALL, RING MALL, PARADISE CENTER, SERDIKA CENTER, MALL OF SOFIA,
ул. Г. С. РАКОВСКИ 70, бул. Ген. СКОБЕЛЕВ 53, ул. Граф ИГНАТИЕВ 1. ПЛОВДИВ: MALL PLOVDIV, MALL MARKOVO TERE.
WWW.JULLIANY.COM

МЕНИДЖЪР

a company of VM FINANCE GROUP

АДРЕС: СОФИЯ 1000, УЛ. „СЕРДИКА“ № 13, ЕТ. 3, 4
WEB WWW.MANAGER.BG
E-MAIL PRESS@MANAGER.BG

УПРАВИТЕЛ

ДЕНИЦА ДИМИТРОВА ✉ dadimitrova@manager.bg

ГЛАВЕН РЕДАКТОР

ЕЛИЦА НИКОЛОВА ✉ ednikolova@manager.bg

РЕДАКТОРИ

ВЕНЦИСЛАВ САВОВ ✉ vsavov@manager.bg
НАЧО СТРИГУЛЕВ ✉ nstrigulev@manager.bg
НИКОЛАЙ НЕЙЧЕВ ✉ nneychev@manager.bg

КОНСУЛТАНТ ГРАФИЧНО ОФОРМЛЕНИЕ

РОСЕН ЙОРДАНОВ

ДИРЕКТОР ПРЕДПЕЧАТ И ПРОИЗВОДСТВО

БОРИСЛАВ МИРАЗЧИЙСКИ

ДИЗАЙН И ПРЕДПЕЧАТ

МИЛЕНА ВЪЛЧИНОВА

КОРЕКТОР

БОРЯНА АНГЕЛОВА

ФОТОГРАФ

ЮЛИЯН ДОНОВ

СПЕЦИАЛИСТ МАРКЕТИНГ И КОМУНИКАЦИИ

МАГДАЛЕНА МАРТЕВА-СИМЕОНОВА
✉ mmsimeonova@manager.bg

МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА

КРАСИМИРА АЛЕКСАНДРОВА
✉ kalexandrova@manager.bg

СТАРШИ ЕКСПЕРТ ОНЛАЙН РЕКЛАМА

ДАРИНА КЮЧУКОВА ✉ dkyuchukova@manager.bg

СПЕЦИАЛИСТ ОНЛАЙН РЕКЛАМА

ДИАНА УЗУНОВА ✉ duzunova@manager.bg

СПЕЦИАЛИСТ СЪБИТИЯ

МАРТИН ГЕОРГИЕВ ✉ martingeorgiev@manager.bg

МЕНИДЖЪР ПРОДАЖБИ И АБОНАМЕНТ

МАРИН ГЕНОВ ✉ mgenov@manager.bg

ГЛАВЕН РЕДАКТОР

НА САЙТА „МЕНИДЖЪРНИЮЗ“

ИРИНА ВЕЛЕВА ✉ iveleva@manager.bg

ГЛАВЕН РЕДАКТОР НА САЙТА „ОБЕКТИ“

ВЛАДИМИР ТОДОРОВ ✉ vtodorov@obekti.bg

РЕДАКТОР НА САЙТА „НОВИТЕ РОДИТЕЛИ“

НАДЕЖДА ПОПОВА ✉ prorova@noviteroditeli.bg

ДИРЕКТОР ФИНАНСИ И АДМИНИСТРАЦИЯ

Деница Коцева

Брой 2 (256)
февруари – март
2020

editorial

Винаги съм свързвал доброто настроение с глупостта“, казва негово светейшество героят на Джъд Лоу в последния епизод на „Младият папа“. Усмивнат кардинал го моли да донесе радост на народа с публична изява. Папата отказва с аргумента, че не е комик и че не си струва еуфория, която не води към по-добро.

Каквото и да казва светият лидер на Сорентино за безсмислието на мимолетните усещания, които дефинираме като „щастие“, днес всяка пазарна дейност се цели в тях. От по-вкусния сладолед до още по-добре оборудвания кемпер, който ни позволява да работим от плажа. Според нахалния в прогнозите си Ювал Ноа Харари в стремежа си да постигнем постоянно щастие ще престанем да бъдем човеци, сливайки се с роботите, и ще имаме възможност да си купим силата на Зевс или мъдростта на Атина. Прег идеята за такова Ното Deus бъдеще много хора изпадат в паника, осъзнавайки, че каквито и да са сега – най-добрите спортисти или журналисти – ще се чувстват като неандерталски ловци на Уолстрийт пред богоподобните си съграждани. Тази роботопия поставя под съмнение удовлетвореността на индивида като най-висша цел на обществото. Най-висша цел сега е чувството за полезност.

Ще откриете такова послание в част от резултатите от второто проучване на нивото на щастие у нас по поръчка на „Мениджър“. Най-благополучни са хората, които носят отговорност за големи екипи, големи семейства, големи идеи. Но колкото и да е голяма тяхната картина на полезност, изолирани от нея все още остават много групи от обществото ни. Групи, с които институциите и бизнесът трябва да се срещнат, за да реализираме концепцията за брутно вътрешно щастие, в която всеки индивид има значение.

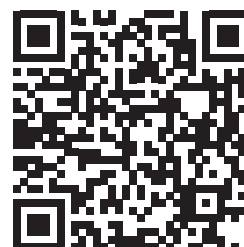
Приятна работа.

Елица Николова, главен редактор

Печат

Абонамент за „Мениджър“ тук:

Издава „МИТ ПРЕС“ ООД,
част от „ВМ ФИНАНС ГРУП“ АД

съдържание

Game On

- 9 ШИФЪРЪТ НА ИВАН**
Защо едно момче в 11. клас прави проект в сферата на киберсигурността
- 11 ЛИЧЕН ОПИТ**
Книги за настоящи и бъдещи мениджъри
- 12 ТЕНДЕНЦИИ**
Служителите от категория „Б“, минусите на отворените офиси и защо програмистите трябва да станат философи

Специален проект

- 14 НАЦИОНАЛЕН ИНДЕКС НА ЩАСТИЕТО**
Малките промени и големите проблеми за решаване. Какво показват резултатите от второто представително проучване на личното и общностното щастие у нас

Longform

- 24 КОЛКО РАЗЛИЧЕН БИ БИЛ ПАРЛАМЕНТЪТ НА МЛАДИТЕ**
Профил на 18–30-годишните
- 26 ЕВРОИНТЕГРАЦИЯТА ЩЕ ПРОДЪЛЖИ ВЪПРЕКИ БРЕКЗИТ**
Възможна ли е продуктивна връзка между ЕС и Великобритания
- 28 ИКОНОМИКА ПОД КАРАНТИНА**
Коронавирусът е на път да развали много сметки за 2020 г.
- 30 СВЕТЪТ НА ПАУЗА**
Как да управляваме фанатично бързите промени

Leadership

- 34 ПРОФИЛ**
Дарин Маджаров, създател на „Уча.се“ – как се управлява най-голямата класна стая

26

94

88

42 НОВИТЕ НАЗНАЧЕНИЯ

44 КАЗУС

Случаят със служителя, който започна да доносници на големия шеф

46 ТОВА НЕ Е КРАЯТ НА ПРОМЕНИТЕ

Четири посоки за трансформация от водещи консултанти и мениджъри

48 HR ГИЛДИЯТА ОТЛИЧИ НАЙ-ДОБРИТЕ

50 СПРЕТЕ ДА ГАСИТЕ ПОЖАРИ, ЧУЙТЕ ХОРАТА

Как работи негативният брейнсторминг

52 ЛИДЕРЪТ НЕ Е КАСКАДЬОР

Не е модерно да се гордеете, че правите всичко сами

54 ДОБРАТА ФИРМА

Десислава Табакова, Milestone Systems

56 ОБРАЗОВАНИЕ

СТРАНИЦИ ЗА МЕНИДЖЪРИ И РОДИТЕЛИ

Business

63 ТЕМА: СЛЕДВАЩИЯТ ВРЪХ

Изпълнителните директори, които станаха предприемачи

69 ПРЕДПРИЕМАЧИТЕ ТРЯБВА ДА СЕ ПРЕВЪРНАТ В БИЗНЕС ЛИДЕРИ

Разговор с Иван Костов

72 БЪЛГАРСКИЯТ БИЗНЕС Е НАЙ-СИЛЕН В СИТУАЦИЯ НА ВЯТЪР И МЪГЛА

Разговор с Емил Хърсев

75 НА ТЕРЕНА НА ПРОВАЛИТЕ

Нелогичното финансиране на българския футбол

78 СЕКТОРИ НА РЪБА НА ДЪРЖАВЕН МОНОПОЛ

Остарелите регулации, които пречат на бизнеса

80 ДА ГЛАСУВАШ С ПАРИТЕ СИ

Бумът на етичните инвестиционни фондове

82 БАНКИТЕ И ФИНТЕХ КОМПАНИИТЕ ТРЯБВА ДА НАМЕРЯТ НАЙ-ДОБРАТА СИНЕРГИЯ

Никола Бакалов, Fibank

84 ДЕПОЗИРАНЕ БЕЗ ГРАНИЦИ

Онлайн платформи за лесно сравняване на доходността и условията по депозити в различни банки в Европа

86 ПОГРИЖЕТЕ СЕ ЗА КИБЕРСИГУРНОСТТА НА БИЗНЕСА СИ

88 МАЙСТОРИ И ИЗВЪН ПИСТАТА

Мирослав Георгиев и Владимир Димитров, създатели на българския проект CloudNine Skis & Snowboards

91 ОБЛАЧНОТО БЪДЕЩЕ НА ГЕЙМИНГА

Какъв е потенциалът на новата услуга Google Stadia

Green

94 ЗЕЛЕНАТА ТРАНСФОРМАЦИЯ: ТРУДНОТО ПРЕДСТОИ

Кои сектори у нас са в добра позиция пред нахлуващата зелена вълна на ЕС

98 РАЗКАЖИ МИ ПРИКАЗКА ЗА ТАЗИ ХРАНА

Как се изграждат здравите връзки между производители и клиенти

Ad&Media

102 НИКОЛАОС ЦИТИРИДИС, КОЙТО ПРЕВЗЕМА ЕФИРА КАТО НА ШЕГА

Интервю с новия водещ на вечерното шоу на bTV

106 ПРЕДИЗБОРНО СТУДИО СУПЕРБОУЛ

Какво показаха Доналд Тръмп и Майкъл Блумбърг в скъпите рекламни паузи на финала на Националната футболна лига на САЩ

110 ОБЕКТЪТ Е ПОД ПОСТОЯННО ВИДЕОНАБЛЮДЕНИЕ

Настроенията и акциите на някои места по света, където камерите за видеонаблюдение с лицево разпознаване лека-полека се превръщат в държавна политика

114 ИНФЛУЕНСЪРИ ИЗВЪН МРЕЖАТА И КЪДЕ ДА ГИ НАМЕРИМ

Влиянието на социалните медии се разпада сред новото поколение потребители. Какво означава това за маркетинга

116 СТРЕСОВАТА ДЪГА Е ПРЕДОЛИМА

Life

118 ИЗБОРЪТ НА МЕНИДЖЪРА

Жења Гуцова, MediaCom

120 ЖИВОТ В РОЗОВО

122 КОРЕЙСКОТО КИНО, КОЕТО ВЛИЗА ПОД КОЖАТА

За триумфа на „Паразит“ и творбите на майсторите от Азия, които задължително трябва да гледаме

126 МАЛКИ МЕСТА С ГОЛЕМИ ИДЕИ

Как работи децентрализираният подход към туризма

130 OFFICE CARTOON

авторите

които спазиха сроковете този месец

В края на 2018 г. управляваната от **ЖИВКО ГЕОРГИЕВ** компания „Джи Кънсалтинг“ реализира пилотния за България проект „Национален индекс на щастieto“. В този брой социологът представя резултатите от второто проучване на личното и общностното щастие у нас на стр. **14**. Живко Георгиев има дълъг опит в ръководството и реализацията на изследователски проекти за много компании, Световната банка, UNDP, USAID, министерства, държавни агенции, общини, НПО, политически партии. В периода 1992-2001 г. е директор по изследванията на БСС „Галъп интернешънъл“. През 2001 г. създава „Джи Кънсалтинг“.

28-годишният **СИМЕОН КЕРЕМЕДЧИЕВ** е завършил право и е работил като юрист в Кардиф, Уелс, а после завършва и магистратура по психология в Софийския университет. Автор е на няколко TEDx лекции и развива YouTube канал. В материала си „Следващият връх“ на стр. **63** разговаря с бивши изпълнителни директори на големи компании, които напуснаха постовете си, за да създадат свои проекти. На стр. **88** ни запознава с авторите на български бранд за ръчно изработени ски и сноубордове.

Светът е станал толкова бърз и хиперактивен, че ако днес гледаме мач със Зико, Платини и Румениге, ще се запитаме дали видеото не върви на забавен каданс, пише на стр. **30** **БОЙКО ВАСИЛЕВ**, търсейки отговор на въпроса коя е полезната скорост. Авторът е водещ и изпълнителен продуцент на „Панорама“ по БНТ. Успоредно с основната си работа снима репортажи и документални филми на международни теми. Владее английски, руски, немски, испански, босненски/сръбски/хърватски и ползва френски.

Икономистът **ПЕТАР ГАНЕВ** говори в прав текст за безпътието на родния футбол на стр. **75**, разглеждайки подробно данните за общите приходи на 14-те отбора в Първа лига и възможностите за реформа в собствеността им. Авторът е старши икономист в ИПИ, както и организатор на Студентския клуб към института.

Сценаристът **ГЕОРГИ СТАЙКОВ** ни показва създателя на „Уча.се“ Дарин Маджаров в малко по-различна от досегашната свръхпозитивна светлина, проследявайки целия път до успеха на младия предприемач. Разговорът им започва на стр. **34**. Георги Стайков има 20 години опит в проучването и развитието на истории и сюжети за предавания, сериали и документални филми (включително в областите мотивация и лидерство за нуждите на някои от най-големите компании в България).

С старта на предизборните кампании на Доналд Тръмп и Майкъл Блумбърг на стр. **106** проследява **ИВАН ХАДЖИВЕЛИКОВ**. Вижте и статията му, посветена на южнокорейското кино на стр. **122**. Иван е редовен автор в „Мениджър“ от 2007 г. Оттогава до днес е работил в 6 рекламни агенции за над 160 клиента. Сегга е Creative Lead в агенция Tribal Worldwide Sofia.

С ТЕКСТОВЕ В „МЕНИДЖЪР“ УЧАСТВАТ ОЩЕ:

Александър Христов | Боряна Телбис | Весела Венчева | Виктория Викторова
| Гергана Иванова | Георги Ангелов | Даниела Денева | Даниел Смилов
| Климента Рашева | Огнян Киряков | Пламен Петров | Тончо Краевски
| Спасен Григоров | Иван Паспалджиев и Николай Михайлов

Tiguan

599 лв. с ДДС

на месец*

И възможност за данъчен кредит

Ниво Highline, 4MOTION®, автоматична трансмисия

 PORSCHE
LEASING

 ГОДИНИ ГАРАНЦИЯ
ДО 150 000 КМ ПРОБЕГ

Предложението е за ограничено количество налични на склад автомобили Tiguan 2.0 TDI, ниво на оборудване Highline, 4Motion® DSG 150 к.с., на специална промоционална цена 70 990 лв. с ДДС, валидно до 30.06.2020 г. или до изчерпване на количеството. *599 лв. с ДДС средна месечна вноса за финансов лизинг от „Порше Лизинг БГ“ ЕООД при първоначална вноса 25% за период от 60 месеца и остатъчна стойност 35%. Важи за търговци по смисъла на Търговския закон. Изображението е илюстративно и може да съдържа опционално оборудване, което се доставя срещу заплащане. Комбиниран разход на гориво в л/100 км: 6,8; комбинирани емисии на CO₂ в г/км: 168.

volkswagen.bg

Винаги в крак с времето

Безконтактни разплащания Garmin pay watch powered by Fibank

Часовниците Garmin с Pay Watch функция ще са на специални преференциални цени за клиенти на Банката от 01.03. до 31.03.2020 г. при закупуване с дебитна или кредитна карта от Fibank на www.garmin.bg и в магазини MaxSport.

www.fibank.bg ☎ [*](tel:*bank(*2265))

Научете повече на www.fibank.bg

Шифърът на Иван

Киберсигурността е сфера, в която може и да не си представяме развитие още от основното училище, но при **Иван Златанов** интересът започва точно тогава. Ето как едно момче в 11. клас избира да гледа съвременния технологичен свят през пробойните, които кибератаките отварят, за да ги запълва

✍ Начо Стригулев, Боряна Телбис
📷 Юлиан Донов

Иван Златанов е в 11. клас и вече знае какво му е интересно, в какво е силен и къде си заслужава да хвърля усилия. И докато прожектираме в гла-

вите си един свършен свят, пълен с хора, правещи каквото им харесва, Иван не спира да ни затрупва с информация, понятия и термини, които нашите процесори обработват с лека засилка по нанагорницето. Когато го настигахме на върха, се

открива прекрасна гледка към MIT или Станфорд, Оксфорд, Кеймбридж, Техническият университет в Делфт (Холандия)... Все места, на които човек с потенциала на Иван може да побере мечтите си. При него те са свързани най-вече с работа в

сферата на киберсигурността. „Като видя някакъв интересен за мен проблем, който е същевременно и доста труден, нещо започва да ме човърка, за да се опитам да го реша. Видях, че в киберсигурността има много такива проблеми“, казва Иван. Знаем, че не е редно да питаме човек в 11. клас откога се занимава с това, с което се занимава, но в този случай отговорът „отдавна“ си е съвсем на място – нашият герой е пред компютъра буквално от дете. С разработка на видеоигра печели първата си награда, когато е в 4. клас. Оттогава не спира да участва в състезания и конкурси по информатика и да колекционира награди. Киберсигурността го запленява сериозно в 8. клас. „Правех много проекти, свързани с базова криптография, класически шифри, т.е. такива, които са били използвани преди много време – шифри на Цезар например. В 9. клас ми беше първият състезателен проект с криптография – с модифициран шифър на Виженер. Беше едно приложение, което криптираше текст и файлове, и с него успях да се класирам за националния кръг на Олимпиадата по информационни технологии“, разказва Иван. Сега вече работи с научен ръководител (Явор Папазов) и е напълно завладян от текущия си проект – устройство с размерите на малко по-дебел 7-инчов таблет, чиято функция е да тества за безопасност USB флашки. Тези безобидни устройства, които си прехвърляме всекидневно, всъщност са голям проблем за сигурността. Припомнете си Stuxnet – първото кибероръжие в света. Преди няколко години този компю-

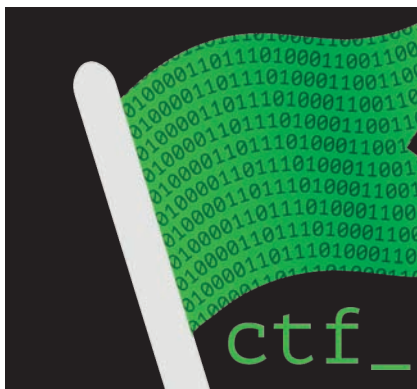

По света има нова хакерска атака на всеки

39 секунди.

43%

от всички кибератаки са насочени към малкия бизнес (по данни на платформата Cybint).

CTF (CAPTURE THE FLAG)

са онлайн състезания за хакване. Играта представлява система, в която умишлено са оставени „дупки“ и всеки играч трябва да ги намери и да ги използва, за да стигне до ключ, с който доказва, че е изпълнил задачата. Така Иван тренира, за да не ръждясват уменията му, както сам се изразява.

търен вирус (тип „червей“) зарази индустриални системи в секретни ирански инсталации. Крайният резултат беше, че унищожиха центрофугите за обогатяване на уран, връщайки с години назад секретната ядрена програма на страната. При всичко това „векторът на атака“, както се изразява Иван, е била слабост в операционна система, а самите инсталации са заразени с флашка, която някой любопитен инженер е намерил и включил към компютъра си.

„Имам още доста работа по този прототип. Мисля, че е перспективно, защото на свободния пазар няма такива устройства“, казва Иван, който през май ще участва в международния научен панаир Regeneron ISEF и там ще представя проекта пред доста солидно жури. „Знам, че ще ми дадат ценна обратна връзка като представители на различни компании, институти и правителствени агенции.“

Обратна връзка за таланта на Иван има постоянно – от състезанията, на които се явява, от хората, с които се среща, от преподавателите, които му съдействат да разгърне потенциала си. Класиран е и като един от двамата подгласници на избраните български участници в Международната лятна изследователска програма на MIT. Там му се ще да учи един ден и в края на тази учебна година му предстои ранно кандидатстване. Каквото и да се случи, крайната цел – „собствен стартъп в областта на киберсигурността“, изглежда като план, който вече се изпълнява. **M**